

ویژگی موضع‌گیری اخلاقی حافظ

حافظ شناس و استاد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه شیراز با تشریح ویژگیهای حافظ در موضع‌گیریهای اخلاقی وی، گفت: حافظ در نهایت جامعه‌ای را که در ریا و ریازدگی از اصل خویش دور افتاده را هشدار می‌دهد.

ویژگی موضع‌گیری اخلاقی حافظ / هشدار حافظ به ریاکاران

حافظ شناس و استاد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه شیراز با تشریح ویژگیهای حافظ در موضع‌گیریهای اخلاقی وی، گفت: حافظ در نهایت جامعه‌ای را که در ریا و ریازدگی از اصل خویش دور افتاده را هشدار می‌دهد. دکتر عزیز الله شبانی حافظ شناس و استاد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه شیراز به مناسبت روز بزرگداشت حافظ در مورد جایگاه اخلاق در اشعار حافظ به خبرنگار مهر گفت: حافظ در درگیر شدن با فرهنگ ایران، عرفان، اسلام و فرهنگ مردم یک موضع‌گیری اخلاقی دارد. این موضع‌گیری اخلاقی بسان موضع‌گیریهای اخلاقی رایج در پند و اندرزها نبوده است.

وی افزود: فرهنگ غالب زمان حافظ فرهنگ زاهدان، صوفیان، واعظان و دیگر قشرهایی که ظاهراً محمل تفکرات مذهبی هستند بوده است. حافظ ساختارشکنی در اخلاق زاهدان، صوفیان، واعظان و دیگر قشرهای اجتماعی می‌کند اما بر ساحت ساختارشکنی قرار نمی‌گیرد که تنها ساختارشکنی کرده باشد.

استاد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه شیراز ادامه داد: حافظ اخلاقی دیگر را بر بنیان آزادگیها و معرفت‌های راستین، ساختارسازی می‌کند که همانا می‌توانیم آن را با تمسک به این حدیث تخلقوا باخلاق الله درناخودآگاه اشعار حافظ ببینیم.

شبانی در ادامه تصریح کرد: اخلاق صوفیان در روزگار حافظ نوعی دام گستری برای صید خلق است. نمونه‌ای که حافظ با این شیوه تفکر هم در می‌افتد و اخلاق آنان را ساختار شکنی می‌کند این است: صوفی نهاد دام و سر حقه باز کرد/ بنیاد مکر با فلک حقه باز کرد/ بازی چرخ بشکندش بیضه در کلاه/ زیرا که عرض شعبده با اهل راز کرد.

این استاد ادبیات دانشگاه شیراز اظهارداشت: حافظ علاوه بر سه قشر یعنی زاهد، صوفی و واعظ، اخلاق شاهان را نیز با طنز ویژه خود بیان می‌کند.

وی در پایان تأکید کرد: حافظ در نهایت جامعه‌ای را که در ریا و ریازدگی از اصل خویش دور افتاده است هشدار می‌دهد تا به آن سوی هنجارها بنگرند و در دایره تفکرات سراب‌وار غرق نشوند.